

Laastens evalueer ek Module 6 aan die hand van Lawrence e.a. (2014:81–4) se drie tabelle.

Tabel 7. Evaluering volgens Lawrence e.a. (2014)

1. Kriteria vir oorsigtelike evaluering

Die handboek moet	Uitstekend	Goed	Redelik	Onvoldoende
'n effektiewe en leerdervriendelike instrument vir onderrig en leer wees;			×	
visueel stimulerend en gepas wees;		×		
fokus op kennis en konsepte wat van die bekende na die onbekende beweeg;		×		
oor 'n wye verskeidenheid duidelike leeraktiwiteite beskik; en	×			
verskillende kognitiewe denkvlakke insluit.			×	

2. Die bepaling van handboekgehalte

Ten opsigte van inhoud moet die handboek	Uitstekend	Goed	Redelik	Onvoldoende
ten volle voldoen aan die vereistes van die nasionale skoolkurrikulum;	×			
nie net aan inhoud en vaardighede aandag gee nie, maar ook aan die ontwikkeling van insig en begrip van leerders;		×		
korrek, relevant, aktueel en byderwets wees;			×	
se taal by die ouderdoms-/ ontwikkelingsvlak van die bepaalde groep leerders pas (kyk die leesbaarheidsindeks van tekste);		×		
se tekste suksesvol gekies word en by die bepaalde groep se behoeftes aansluit;			×	
aan al die vereistes wat aan die bepaalde struktuur en eienskappe van spesifieke tekste gestel word voldoen;		×		
nie te min of te veel inligting gee nie, wel relevante inligting;			×	
benaderings volg wat die nasionale kurrikulum voorskryf;	×			
duidelik en koherent wees en gemaklik van een onderwerp/konsep na die volgende vloei;		×		
goed en duidelik gestruktureerd wees sodat inligting met gemak gevind word; en			×	
se belangrike inligting uitstaan en behoort daar 'n opsomming van inligting en kennis te wees.		×		

Ten opsigte van aktiwiteite en assessering moet die handboek	Uitstekend	Goed	Redelik	Onvoldoende
oor 'n wye verskeidenheid uitdagende aktiwiteite beskik; en			×	
se assesseringsaktiwiteite sinvol versprei wees asook aan die nasionale skoolkurrikulum se voorskrifte voldoen.				×
Ten opsigte van aktiwiteite en assessering moet die handboek	Uitstekend	Goed	Redelik	Onvoldoende
alle kognitiewe denkvlakke dek;			×	
scenario's wat konsepte integreer en tot probleemoplossing, kreatiewe en kritiese denke lei, insluit; en			×	
se aktiwiteite tot effektiewe leer aanleiding gee.			×	

3. Voldoen aan vereistes vir goedgekose tekste

Vrae ten opsigte van tekskeuses	Uitstekend	Goed	Redelik	Onvoldoende
Is daar tematiese georganiseerde tekste per eenheid/hoofstuk?	×			
Is daar 'n verskeidenheid tekste per eenheid/hoofstuk?		×		
Weerspieël dit die diverse Suid-Afrikaanse werklikheid?				×
Is temas en tekste byderwets en aktueel en prikkel dit die leerders se belangstelling?		×		
Sluit die tekste aan by die graad en groep se leef-, belangstelling- en ervaringswêreld – spreek dit werklik tot die leerders?		×		
Word die multikulturele samelewing van Suid-Afrika in tekste verken?				×
Kom oordrewe politieke korrektheid voor?				×
Word leerders aan 'n wye verskeidenheid tekstipes (geskrewe en visueel) blootgestel?		×		
Geniet die kenmerke van tekstipes aandag?		×		
Is die leesindeks gepas vir die graad en groep?		×		
Word leerders aan nuwe woordeskat en beeldende taal blootgestel?			×	
Is die aard van die temas opbouend, positief en vol hoop en vertroue (en nie altyd moraliserend nie) en word die regte waardes ondersteun vir die bepaalde graad en groep?		×		

Vrae ten opsigte van tekskeuses	Uitstekend	Goed	Redelik	Onvoldoende
Word die kurrikulum ten opsigte van al die taalvaardighede gedek?	×			
Word 'n geïntegreerde benadering gevolg?	×			
Word 'n prosesbenadering gevolg?	×			
Word 'n kontekstuele benadering gevolg?	×			
Is daar in aktiwiteite voorsiening gemaak vir meer-voudige intelligensies?		×		
Is die tekste uitdagend en interessant vir die leerders van die 21ste eeu?			×	
Stimuleer die tekste leerders om meer te wil lees?			×	
Word erkenning aan Afrikaanse taalverskeidenheid gegee?				×
Verbreed leerinhoud leerders se horison?		×		
Is daar gebalanseerde verhouding ten opsigte van die hantering van die taalvaardighede?	×			

4.3 Bevindinge

Module 6 bevat, soos daar in tabel 5 geïllustreer word, al vier die taalvaardighede sowel as al vier onderrigbenaderings, soos vereis deur die KABV. Soos in tabel 6 geïllustreer word, stem die onderrigplan en die inhoud van Module 6 in die handboek in 'n mate ooreen.

Die onderrigplan vereis in kwartaal 2 by week 1–2 vir die vaardigheid “Luister en praat” dat die leerders 'n luisterbegripstoets moet aflê. Die leerders moet luister en kyk na 'n uittreksel van 'n roman terwyl die handboek 'n luisterteks bevat wat handel oor instruksies en 'n groepsgesprek wat handel oor 'n baluchitherium. Dus verskil die onderrigplan van die handboek.

By die vaardigheid “Lees en kyk” vereis die onderrigplan dat die leerders 'n roman moet lees. Daar moet voorts op belangrike kenmerke van 'n letterkundige teks gefokus word, soos: karakters, karakterbeelding, intrige en dies meer. Verder moet die leerders ook die leesproses volg. Volgens die handboek moet leerders 'n teks lees en sodoende die leesproses volg, maar hulle kyk na 'n gedig en poëtiese terme en nie na 'n roman soos deur die onderrigplan vereis word nie. Daar word wel gekyk na 'n kortverhaal en na verskillende letterkundige kenmerke wat in die verhaal geïdentifiseer kan word.

Volgens die onderrigplan moet die leerders by die vaardigheid “Skryf en aanbied” 'n beskrywende opstel skryf en hulle moet die skryfproses toepas. Daarteenoor moet die leerders volgens die handboek instruksies en aanwysings skryf.

Die onderrigplan vereis by die vaardigheid “Taalstrukture en -konvensies” dat die leerders op die volgende aspekte moet fokus: bywoorde van tyd en plek, woordorde, vraagvorme, eufemismes, sinstrukture, styl, toon en register, figuurlike, letterlike en kontekstuele betekenis, afkortings, vraagtekens, uitroeptekens, punte en kommas. Die handboek fokus op van dieselfde

bogenoemde aspekte, soos die bywoord en interpunksie. Verder fokus die handboek ook op ander aspekte wat nie deur die onderrigplan vir die week vereis word nie, soos antonieme, sinonieme, paronieme, homofone, homonieme, die telwoord en tussenwerpsels.

Aan die hand van my evaluering is ek van mening dat Module 6 slegs 'n redelik effektiewe en leerdervriendelike instrument vir onderrig en leer is, omdat die uitleg en die ontwerp van die boek die inligting chaoties en verwarrend laat voorkom.

Die aantekeninge onder “Pitkos” en “In 'n neutedop” is veronderstel om leer te vergemaklik, maar dit dra grootliks daartoe by dat die boek deurmekaar voorkom, veral omdat die letterkunde- en taalnotas albei in dieselfde blokkie voorkom. Dit is verwarrend en die onderwyser of die leerder moet soek na watter inligting taal is en watter letterkunde is. Belangrike inligting kan makliker gevind word deur aanpassings te maak en dit óf in die “Pitkos”-blokkie, óf in die “In 'n neutedop”-blokkie te plaas.

In die middel van 'n aktiwiteit word die aktiwiteit onderbreek met 'n blok taalnotas. Dit sal beter wees as die aktiwiteit eers eindig en die notas daarna volg. Na die notas kan 'n nuwe aktiwiteit begin. Alternatiewelik kan die notas voor die aktiwiteit geplaas word. Soos wat die notas tans in die middel van 'n aktiwiteit voorkom, kan dit verwarring skep.

Die prente in die module is visueel stimulerend en sluit bevredigend by die oorhoofse tema van die module aan. Alle konsepte beweeg goed van die bekende na die onbekende en daar word op die leerders se voorafkennis gebou. Die leerders werk byvoorbeeld met verskeie letterkundige aspekte soos vergelyking en personifikasie, sowel as met tema en boodskap. Hulle pas dan die kennis toe op 'n gedig sowel as op 'n volksverhaal wat later in die module volg.

Module 6 bevat 'n wye verskeidenheid leeraktiwiteite. Nie alle aktiwiteite sluit al die moontlike kognitiewe denkvlakke³ in nie. Daar is baie vrae op vlak een (“Letterlik”), vlak twee (“Herorganisering”) en vlak vyf (“Waardering”), maar byna geen vrae op vlak drie (“Afleiding”) en vlak vier (“Evaluering”) nie. Vlak drie- en vier-vrae kom slegs by die begrip- en letterkundevrae voor, aangesien dié aktiwiteite alle kognitiewe denkvlakke insluit. Die aktiwiteite maak voorts voorsiening vir onderrig op al die meervoudige intelligensies,⁴ soos groepgesprekke vir die ouditief-verbaal intelligente⁵ en die kineties intelligente⁶ leerders.

Daar is voldoende verskeidenheid tekste in dié module – soos byvoorbeeld inligtingstekste en 'n gedig. Daar is egter geen visuele tekste met vrae by nie. Dit wil sê, leerders kry nie die geleentheid om kritiese taalbewustheid in te oefen nie.

Hierdie module bevat soms woordeskat wat nie op die leerders se bevoegdheidsvlak is nie, byvoorbeeld “modus operandi”, “staatkundig” en “kapitaliste”. Daar is ook geen hulpmiddels wat leerders kan bystaan om hulle woordeskat in konteks uit te brei nie.

Volgens die Progress in International Reading Literacy Study- (PIRLS-) verslag (De Beer, De Jager, Du Toit, Gräbe, Taylor, Terblanche, Van Den Berg en Van Rooyen 2023) het Afrikaanse leerders 'n baie swak leesbegrip. Dit is duidelik uit die verslag dat leerders se leesvaardighede nie behoorlik op skoolvlak vasgelê word nie. As gevolg daarvan sukkel leerders om vrae in assesserings behoorlik te begryp en te interpreteer. Die probleem stop nie net op skoolvlak nie, maar eerstejaarstudente aan universiteite en kolleges sukkel om massas vakinligting te lees en te bemeester (De Beer e.a. 2023).

Uit my eie ervaring as onderwyser kan ek bogenoemde inligting bevestig. Dit is uiters kommerwekkend hoe gebrekkig die leerders se leesvermoë is en hoe arm hulle woordeskat is. By die skool waar ek werk, is daar onlangs 'n nuwe leeslaboratorium aangebou om die swak leesvermoë van ons leerders te probeer aanspreek.

Die meeste van die tekste in die module handel oor die groei en vooruitgang van die mens, sowel as die negatiewe impak wat die groei en vooruitgang van die mens op die aarde het. Dit is 'n interessante en aktuele onderwerp. Daar is wel elemente in sommige van die tekste wat nie meer so relevant is nie, byvoorbeeld die gedig wat in die module behandel word, handel oor die sosialemediaplatform, Facebook. Vandag se tieners maak nie juis meer gebruik van Facebook nie. Hulle gebruik eerder Instagram of TikTok. Daar word ook in een van die aktiwiteite verwys na BBM (Blackberry Messenger) wat reeds in Mei 2019 geskrap is. Deesdae maak leerders eerder gebruik van WhatsApp.

Die temas en tekste wat met globalisering in Module 6 skakel, is duidelik en koherent en vloei maklik van die een onderwerp na 'n volgende een. Daar is byvoorbeeld 'n inligtingstek wat oor die ontwikkeling en evolusie van diere handel, en dan is daar 'n volgende een wat oor globalisering en die vooruitgang van tegnologie handel.

Uit die bespreking kan daar afgelei word dat Module 6 aan die KABV se vereistes voldoen, maar die module verskil in 'n groot mate van die jaarlikse onderrigplan.

5. Gevolgtrekking

Hierdie navorsingsartikel lewer verslag oor 'n ondersoek wat afgehandel is en waarin ondersoek is in watter mate die handboek *Piekfyn Afrikaans Graad 8 Huistaal* voldoen aan die onderrigvereistes van die KABV-kurrikulum, asook in watter mate dit ooreenstem met die jaarlikse onderrigplan.

Dié afdeling bevat die gevolgtrekking waartoe gekom is met betrekking tot die drie navorsingsvrae waarop die studie gebaseer is. Die eerste navorsingsvraag het gegaan oor in watter mate daar in die voorgeskrewe handboek *Piekfyn Afrikaans Graad 8 Huistaal* voldoen word aan die vereistes van die KABV-kurrikulum. Volgens my ontleding van die KABV-dokument en Module 6, stem die handboek met die KABV se vereistes ooreen.

My tweede navorsingsvraag het gevra: In watter mate stem die voorgeskrewe handboek ooreen met die jaarlikse onderrigplan soos onderskryf deur die Departement van Basiese Onderwys?

Die handboek stem in 'n groot mate nie ooreen met die jaarlikse onderrigplan nie. Sommige aktiwiteite wat deur die onderrigplan vereis word, kom glad nie in die handboek voor nie. Baie van die aktiwiteite wat deur die onderrigplan vereis word, is wel in die handboek teenwoordig, maar dit val nie onder die korrekte kwartaal of week soos deur die jaarlikse onderrigplan gestipuleer word nie. Byvoorbeeld, by die vaardigheid "Skryf en aanbied" moet die leerders volgens die handboek 'n verhalende of beskrywende opstel in kwartaal 1, week 1–2 skryf, terwyl die onderrigplan vereis dat die leerders eers in kwartaal 2 week 1–2 'n beskrywende opstel moet skryf.

Die verskil tussen die onderrigplan en die handboek kan ook gesien word by die vaardigheid "Taalstrukture en -konvensies". Byvoorbeeld, volgens die onderrigplan moet die leerders by kwartaal 1, week 5–6 werk met bywoorde, voornaamwoorde, byvoeglike bepalings, sinonieme

en antonieme en leestekens. In die handboek werk die leerders eers in kwartaal 2, week 1–2 met die bywoord en in kwartaal 2, week 5–6 met die voornaamwoord, ensovoorts. Daar is ook verskeie onnodige aktiwiteite in die handboek wat nie deur die onderrigplan vereis word nie, soos byvoorbeeld dat die leerders die digvorme haikoe en limeriek moet bestudeer, en daarby ook nog ’n sepie, ’n limeriek en ’n memorandum moet skryf.

Omdat die handboek nie met die jaarlikse onderrigplan ooreenstem nie, beteken dit dat daar in die handboek rondgespring moet word wanneer dit gebruik word. Die onderwysers moet ook vir sommige aktiwiteite en notas wat in die handboek ontbreek aanvullende notas vir die leerders laat afrol. Dis tydrowend en duur, en veroorsaak dat effektiewe leer nie kan plaasvind nie. Alhoewel die KABV stipuleer dat onderwysers nie noodwendig streng by die onderrigplan hoef te hou nie, is dit egter uit eie ervaring duidelik dat dit in die praktyk nie heeltemal so eenvoudig is nie.

Wanneer die Departement van Basiese Onderwys by ’n skool besoek aflê, wil hulle altyd bevestig of die onderwyser volgens die onderrigplan werk. Die onderwyser moet dan bewyse kan lewer dat hy/sy op die onderrigplan datums invul en temas afmerk soos hulle deur die jaar vorder. Dit plaas dus onnodige spanning en druk op die onderwyser wanneer die handboek nie met die onderrigplan ooreenstem nie.

Ten spyte daarvan dat die handboek nie aan die onderrigplan voldoen nie, bevat die handboek tog ’n hele paar goeie kenmerke. Die boek bevat baie goeie taalaktiwiteite wat goed geïntegreer aangebied word – die leerders hou byvoorbeeld ’n klasbespreking oor ’n sekere onderwerp soos draadjies vir tande. Dan lees hulle ’n inligtingteks wat handel oor die reëls waarby daar tydens die dra van draadjies gehou moet word en hulle beantwoord begripsvrae daaroor. Verder werk die leerders met die byvoeglike naamwoord en hulle kry dan opvolgvrae daaroor uit die teks “Reëls vir draadjies”.

Die temas wat in die modules voorkom, is gepas en aktueel, en verwys byvoorbeeld na algemene probleme waarmee tieners sukkel, soos om draadjies in hulle tande te moet kry of dalk aan depressie ly. Daar is ook temas oor globalisering en die groei van tegnologie – dit volg logies op mekaar. Daar is ook myns insiens ’n baie goeie tabel in die handboek by die vriendskaplike brief wat die leerders kan gebruik om seker te maak dat hulle brief se formaat korrek is. Nog ’n baie goeie kenmerk is dat daar agterin die handboek ’n taal- en letterkundegids is, met uitgebreide notas wat belangrike taalstrukture en -konvensies, sowel as letterkundige terme bevat.

Laastens het ek gevra watter aanbevelings gemaak kan word om die handboek te verbeter. Daar is definitief ’n paar aspekte in die handboek waarop daar verbeter kan word. Die uitleg en ontwerp kan aangepas word sodat die handboek nie so ongeorganiseerd en verwarrend voorkom nie. Die notas vir letterkunde en taal wat in die “In ’n neutedop”-blokke voorkom, kan van mekaar geskei word sodat daar makliker tussen die taal- en letterkunde-aantekeninge onderskei kan word.

Die “Pitkos”-aantekeninge wat die lees- en skryfprosesse verduidelik, kan meer gedetailleerde voorbeelde van die verskillende skryfstukke insluit. Verder sal ek voorstel dat daar woorde-skatblokke by elke leesstuk in die handboek bygevoeg moet word, wat die leerders met moeilike woorde wat in die tekste voorkom, kan help. Sodoende kan leerders hulle woordeskat in konteks uitbrei. Ongelukkig is die realiteit wat ek in die onderwys ervaar dat leerders al hoe minder dikwels aan lees in hulle ouerhuse blootgestel word. Dit beteken dat leerders oor ’n

gebreekte woordeskat beskikbaar en dat leerders al hoe minder woorde in die Afrikaanse taal ken en verstaan. Daarom is ek van mening dat woordeskatlyste in handboeke uiters belangrik is.

Die prente en tekste wat in die handboek voorkom, is redelik verouderd; daarom sal ek ook aanbeveel dat meer relevante tekste ingesluit moet word. Die Departement van Onderwys het onlangs besluit dat meer aktiwiteite oor kritiese taalbewustheid in die kurrikulum ingesluit moet word; dus stel ek voor dat daar meer visuele tekste met kritiese taalbewustheidsvrae bygewerk word. Daar kan meer tekste ingesluit word wat Suid-Afrika se diverse werklikheid insluit. Die aktiwiteite in die boek kan ook hersien word om te verseker dat alle kognitiewe denkvlakke by die aktiwiteite ingesluit word.

My algehele indruk van die handboek is nie baie positief nie. Die handboek is ongeorganiseer en graad 8-leerders is veral soms nog baie onseker van hulleself – so 'n chaotiese handboek maak hulle net nóg onsekerder en verward.

Ek vind dit ietwat frustrerend en stresvol om met 'n handboek te werk wat nie met die onderrigplan ooreenstem nie. Die Departement van Basiese Onderwys kontroleer deur middel van besoeke van vakadviseurs en kringbestuurders baie streng of ek, as onderwyser, by die onderrigplan hou of nie. Indien ek nie daarby hou nie, word ek streng aangespreek en aan die departement se vereistes herinner.

Die onderwys is reeds stresvol genoeg en onderwysers se werkslading is hoog. Daarom is ek van mening dat dit onnodig is om nog verder te moet stres oor 'n handboek wat nie op standaard is nie. Dit maak ook lesbeplanning en klasvoorbereiding moeiliker, omdat inligting wat in die onderrigplan is, heeltyd in die handboek gesoek moet word en wanneer dit ontbreek, dit eers vir die leerders afgerol moet word. Dit kos nie net geld nie, maar soms moet daar gewag word vir papier om afgerol te word en dit breek die momentum en produktiwiteit in die klas.

6. Slotsom

Die hoofdoel van die studie waarvoor ek in dié artikel verslag lewer, was om te bepaal of die voorgeskrewe handboek aan die vereistes van die KABV en die jaarlikse onderrigplan voldoen sodat dit op standaard is en of dit tot effektiewe leer bydra. Die grootste probleem met skoolhandboeke is dat hulle meestal verouderd is. Dit is belangrik dat handboeke moet bybly met die nuutste tendense in die wêreld, sowel as met die nuutste tendense in Suid-Afrika se onderwysstelsel. In 'n ontwikkelende land soos Suid-Afrika, waar daar min hulpbronne is en fondse aan die onderwysbegroting grootliks te kort skiet, is dit moeilik om op 'n gereelde basis nuut-bygewerkte handboeke aan te koop. Hierdie studie kan uitgebrei word deur verdere navorsing te doen oor effektiewe en kostebesparende maniere om handboeke te vernuwe.

Bibliografie

Adendorff, E. 2014. Taalverwerwing en Taalonderrig. In Carstens en Bosman (reds.) 2014.

Anker, J., A. Botha, J. Fouché, R. Gouws, J. Hugo, I. Jansen van Nieuwenhuizen en C. Janse van Rensburg. 2012. *Platinum Afrikaans Huistaal Graad 10 – Leerderboek*. Pretoria: Pearson.

- Aspers, P. en U. Corte. 2019. What is qualitative in qualitative research. *Qualitative Sociology*, 42:139–60.
- Bowen, G.A. 2009. Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2):27–40.
- Carstens, W.A.M. en N. Bosman. (reds.). 2014. *Kontemporêre Afrikaanse Taalkunde*. Pretoria: Van Schaik Uitgewers.
- Cloete, D. en A. Engelbrecht. 2013. Veranderinge kom en gaan, maar die essensies van taal-onderrig bly staan Die nuwe kurrikulum (NKABV). In Verryne (red.) 2013.
- De Beer, M., M. de Jager, A. du Toit, M. Gräbe, R. Taylor, J. Terblanche, R. van den Berg en W. van Rooyen. 2023. *Leesgids vir 'n gestruktureerde leesstrategie*. Pretoria: Afrikaanse Onderwysnetwerk en Skoleondersteuningsentrum.
- Departement van Basiese Onderwys. 2002a. *Nasionale Kurrikulumverklaring. Graad R–9*. Pretoria: Staatsdrukker.
- . 2002b. *Nasionale Kurrikulumverklaring. Graad 10–12*. Pretoria: Staatsdrukker.
- . 2011. *Nasionale Kurrikulum- en Assesseringsbeleidsverklaring (KABV). Afrikaans Huistaal. Graad 7–9*. Pretoria: Staatsdrukker.
- . 2021. *Hersiene Jaarlikse onderrigplan 2021–2023: Graad 8 Huistaal: Kwartaal 1–4*. Pretoria: Staatsdrukker.
- Latti, M. en S. Gouws. 1992. *Die vier vaardighede: Metodiek vir primêre onderwysers*. Kaapstad: Maskew Miller Longman.
- Lawrence, D., M. le Cordeur, L. van der Merwe, C. van der Vyver en R. van Oort. 2014. *Afrikaansmetodiek deur 'n nuwe bril*. Kaapstad: Oxford University Press.
- Mulaudzi, D.L. 2016. Teachers' understanding of the communicative language teaching approach: The case of English language teachers in Thohoyandou. *Gender & Behaviour*, 14(2):7513–18.
- Nagalakshmi, M. en D.K. Girija Rajaram. 2016. Recent trends in communicative language teaching and its role in the Sultanate of Oman. *International Journal of Social Science and Humanities Research*, 4(1):571–76.
- Republiek van Suid-Afrika. 1996. Die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, Wet 108 van 1996. Pretoria: Staatsdrukker.
- Scholtz, P.W. en M.E. Vorster. 2014. *Viva Afrikaans Huistaal Graad 10 Leerderboek*. Vivlia.
- Siedlecki, S.L. 2020. Understanding descriptive research designs and methods. *Clinical Nurse Specialist*, 34(1):8–12.
- Van Oort, R. 2012. Die Afrikaansonderwyser tussen drie kurrikula. Referaat aangebied by die Lenteseminaar vir Afrikaansonderwysers te Groenkloofkampus, Universiteit van Pretoria op 8 Oktober.
- . 2018. Kurrikulumontwerpbenadering van Suid-Afrikaanse skoolkurrikula: 'n Kritiese perspektief op die kurrikula vir Afrikaans (Huistaal). *LitNet Akademies*, 15(1):256–84.

Verrynne, J. (red.). 2013. *Vuvuzela – Afrikaans Taalonderrig wat nie geïgnoreer mag word nie*. Centurion: Mediakor.

Viljoen, H., R. Lamprecht, A. Ligthelm, M. Murray, M. van Tonder, N. Conradie en S. Plaatjies. 2013. *Piekfyn Afrikaans Graad 8 Huistaal – 'n geïntegreerde taalteks*. Kaapstad: NB-Uitgewers.

Eindnotas

¹ Burger, N. 2023. Kritiese ondersoek en resensie oor die handboek *Piekfyn Afrikaans vir Graad 10-Huistaal*. Honneurswerkstuk, Universiteit Stellenbosch

² Dit beteken nie noodwendig dat die handboeke altyd aan al die vereistes en voorskrifte voldoen om die KABV se doelwitte te bereik nie.

³ Tydens formele en informele assesseringsgeleenthede moet voorsiening gemaak word vir vrae of opdragte op vyf kognitiewe denkvlakke (DBO 2011:121).